

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **F. A.**
st. přísl. X
bytem v ČR: X
zastoupen advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
se sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 8. 2023, č. j. OAM-70/ZA-ZA11-ZA17-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 8. 2023, č. j. OAM-70/ZA-ZA11-ZA17-2023, se **ruší** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právní zástupkyně Mgr. Martiny Šamlotové, advokátky se sídlem Milady Horákové 13, Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.
2. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu, protože se obává, že bude mít problémy s policií. Uvedl, že jeho otec byl v letech 2008 – 2010 předsedou místního sdružení předchůdce současné HDP a dva bratři žalobce se stali členy milicí YPG. Jeho otec byl stíhán a vyhodili jej z práce. Policie k nim domů často chodila a dělala domovní prohlídky. Žalobce policie předvolávala k výslechům ohledně jeho bratrů, když mu bylo teprve 15 let. Další dva bratři utekli do Belgie, jeden z nich tam dostal azyl. Stát má kvůli aktivitám otce a bratrů podle žalobce za to, že celá jejich rodina je napojena na YPG. Doma u nich zasahovala speciální protiteroristická jednotka. Když bydleli v Istanbulu, chodili k nim několikrát za měsíc. Začalo to v roce 2008 a pokračuje to dodnes. V rámci Istanbulu se rodina asi sedmkrát stěhovala na různá místa. To ale nepomohlo. V roce 2015 se rodina přestěhovala do Batmanu, kde policejní prohlídky pokračovaly.
3. Žalobce v rámci řízení doložil dokumenty ze systému *e-devlet* (systém turecké státní správy), které se týkají trestního stíhání jeho rodinných příslušníků v souvislosti s jejich zapojením do PKK a YPG.
4. Žalovaný konstatoval, že žalobce nebyl jakkoli politicky či veřejně aktivní. Také neuvedl nic, co by svědčilo o tom, že byl ve vlasti pronásledován za uplatňování politických práv. Nezmnínal ani žádné veřejné projevy, které by se daly za uplatňování politických práv považovat a kvůli kterým by čelil jakýmkoli represím. Nesplňuje proto podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu.
5. Nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalobce měl odůvodněné obavy z pronásledování z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Absolvování výslechu a opakované domovní prohlídky, které žalobce zažil ještě jako dítě, byly jistě nepříjemné, nejednalo se ale o závažné porušení lidských práv, které by zakládalo pronásledování. Je pochopitelné, že i sám žalobce byl terčem zvýšeného zájmu policie, pokud jeho rodinní příslušníci mají napojení na organizace vyvíjející teroristické aktivity na území Turecka. České orgány by v takové situaci postupovaly podobně. Nejde o nic nestandardního.
6. Žalovaný v této souvislosti odkázal na dostupné možnosti vnitřní ochrany, které žalobce může využít, pokud by se setkal se špatným zacházením ze strany policie. V Turecku je 1 267 policejních stanic. Nad policií dohlíží státní zastupitelství. Podnět lze podat i přímo státnímu zástupci, a to i pokud jde o nečinnost nebo špatnou práci policie. V Turecku funguje také orgán podobný české GIBS, který prošetřuje práci a trestné činy policistů. To vše žalobce může využít, pokud se dostane do problémů s policií. Stejně tak může nechat prošetřit své předvolání na policii ohledně výslechu ve věci jeho bratrů. Nelze akceptovat, že žalobce zůstal pasivní.

7. Žalobcem doložené dokumenty se netýkají jeho samotného. Tyto dokumenty jsou navíc z roku 2013, nejnovější je z roku 2019. Neprokazují, že by konkrétně žalobce měl mít v této souvislosti jakékoliv problémy.
8. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany. V Turecku nelze udělit trest smrti. Žalobci nehrozí špatné zacházení ani nebezpečí v souvislosti s ozbrojeným konfliktem. Většina území Turecka je bezpečná. Pouze na turecko-syrské hranici může docházet k problémům. Turecko ale není ve válečném konfliktu. Vycestování žalobce do vlasti rovněž nepředstavuje porušení mezinárodních závazků.

II. Obsah žaloby

9. Žalobce zdůrazňuje, že dokumenty, které doložil žalovanému, se sice netýkají přímo jeho, ale v systému *e-devlet* jsou vedeny k jeho osobě. Žalobce proto nepochybuje, že tyto informace mohou být kdykoliv proti žalobci zneužity, může být v souvislosti s nimi perzekuován a v turecké společnosti žít s „cejchem“ člena teroristické rodiny. Osoby kurdské národnosti, které jsou navíc dány do jakékoliv souvislosti s terorismem, jsou v Turecku pronásledovány.
10. Žalovaný si neopatřil žádné informace o zemi původu, které by se blíže zabývaly situací rodinných příslušníků osob odsouzených nebo podezřelých z účasti či podpory terorismu. Skupina YPG byla v minulosti podporována finančně a ve zbrojení vládou Spojených států amerických v boji proti Islámskému státu. Pokud žalovaný tuto skupinu označuje za teroristickou, svědčí to o jeho neznalosti.
11. V napadeném rozhodnutí žalovaný sice obšírně rozebírá činnost turecké policie, nevěnuje se ale tomu, zda by skutečně poskytla ochranu žalobci s ohledem na jeho rodinné vazby. Žalovaný tedy nedostatečně posoudil možnost udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Nezohlednil hrozbu, kterou pro žalobce může znamenat to, že informace o jeho rodině jsou v tureckých systémech vedeny přímo k osobě žalobce.
12. Stejně tak zcela abscentuje jakékoliv hlubší posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný zcela opomíjí, do jaké míry je žalobce zasažen na svém právu na soukromý a rodinný život, který je garantován čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, pokud turecké státní orgány k němu shromažďují informace týkající se jeho rodiny.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby a nesouhlasil s ní, neboť žaloba neprokazuje nezákonnost výroku napadeného rozhodnutí. Při posuzování případu žadatele o azyl musí správní orgán vycházet ze zásady individuálního posuzování jednotlivých žádostí. V první řadě je tak ve svých úvahách omezen samotnými sděleními žadatele o azyl a až následně může tato sdělení hodnotit na podkladě informací o zemi původu. Žalovaný zopakoval, proč žalobce podle něj nesplňuje podmínky pro udělení azylu.
14. Dokumenty, které žalobce doložil, nesvědčí o tom, že on sám by měl mít v Turecku jakékoliv problémy. Žalobce v průběhu řízení neuvedl žádnou ze skutečností, kterou by bylo možné podřadit vážné újmě ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalovaný nechápe námitku ohledně doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a argumentu zasažení do soukromého a rodinného života žalobce a další argumentace čl. 8

Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Žalobce nepředložil žádná tvrzení, svědčící o tom, že by nemohl svůj soukromý a rodinný život realizovat v zemi původu. Extraterritoriální účinek čl. 8 je podmíněn přítomností specifických důvodů a k jeho spouštění dochází sporadicky. Ani v tomto kontextu však žalobce nepředložil žádná relevantní tvrzení.

15. Žalobce se snaží pouze legalizovat si pobyt. K tomu ale azylové řízení neslouží. Podle žalovaného se autor žaloby snaží přetvořit skutečnosti tvrzené žalobcem v průběhu správního řízení ve skutečnosti jiné a vytvořit příběh azylově relevantnější než ten, který přednesl žalobce.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
17. Žaloba je důvodná.
18. Jádrem žalobní argumentace se týká neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Soud se proto s ohledem na žalobní námitky zaměřil primárně na to, zda rozhodnutí o neudělení azylu podle uvedeného ustanovení stojí na dostatečně zjištěném skutkovém stavu.
19. Žadatel o azyl musí podle § 12 písm. b) zákona o azylu současně splnit následující kritéria: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít odůvodněný strach; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; (4) ochrana v zemi původu selhala; (5) musí být pronásledován (nebo mu musí být odepírána ochrana před pronásledováním) z azylově relevantních důvodů; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule podle § 15 zákona o azylu.
20. Žalovaný zpochybňuje zejména naplnění druhé a třetí podmínky, neboť vychází z toho, že sám žalobce žádné konkrétní problémy s tureckými státními orgány neměl a z ničeho neplyne, že by je měl mít v budoucnu. Kromě toho se žalovaný opírá také o nesplnění čtvrté podmínky. Žalobce podle něj má v případě problémů k dispozici účinné prostředky vnitřní ochrany.
21. Soud zdůrazňuje, že rozhodování ve věci mezinárodní ochrany je prospektivní. Pozornost žalovaného by se měla zaměřit na budoucnost (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33, nebo ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018-47). Zkoumá se tedy možnost budoucího pronásledování, při využití standardu přiměřené pravděpodobnosti. To znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82).
22. Minulé, resp. prožité pronásledování sice může zakládat vyvratitelnou domněnku odůvodněnosti hrozby z pronásledování v budoucnu (srov. čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice). Nejedná se však o podmínku nebytnou. To, že žadatel dosud nečelil pronásledování, proto samo o sobě neznamená, že jeho obavy jsou neodůvodněné. Důležité je posoudit, zda by pronásledování s přiměřenou pravděpodobností čelil po návratu do vlasti.

23. S žalovaným lze souhlasit do té míry, že problémy, které žalobce doposud ve vlasti měl (opakované domovní prohlídky nebo výslechy na policii), nejsou pronásledováním. V napadeném rozhodnutí však chybní komplexní posouzení otázky budoucího pronásledování.
24. Žalobce se obává návratu do Turecka zejména v souvislosti s problémy, kterým čelili jeho blízcí rodinní příslušníci, kteří byli napojeni na YPG. Příslušnost k YPG lze považovat za projev určitého politického názoru. Nemusí přitom být podstatné, že sám žalobce s YPG nic neměl. Podle čl. 10 odst. 2 kvalifikační směrnice platí, že „[p]ři posuzování otázky, zda má žadatel odůvodněnou obavu z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má rasové, náboženské, národnostní, sociální nebo politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje.“ Je proto důležité posoudit, zda turecké státní orgány mohly za daných okolností žalobci určitý politický názor přisuzovat.
25. Posuzovat, zda existuje riziko budoucího pronásledování, je třeba zejména na základě sdělení samotného žadatele, které správní orgán konfrontuje s informacemi o zemi původu. Tvrzení žalobce ohledně problémů, kterým čelili členové jeho rodiny, přitom žalovaný nezpochybnil. Ve spisu však chybí jakékoliv relevantní informace o zemi původu, které by popíraly oprávněnost obav žalobce, že i on sám by se mohl stát případným terčem zájmu státních orgánů.
26. Soud přitom v obecné rovině nezpochybňuje, že vyšetřování trestné činnosti související s hrozbou terorismu lze považovat za legitimní v jakékoliv zemi. I trestní stíhání, které sice bez dalšího nelze považovat za pronásledování, jím v závislosti na konkrétních okolnostech může být. Bude tomu tak mimo jiné v případech, ve kterých má trestní stíhání sloužit jako nástroj k potlačení politických oponentů či jinak „nepohodlných“ osob. Žalovaný se nijak blíže nevyjádřil k povaze trestního stíhání rodinných příslušníků žalobce, ohledně kterých žalobce dokládal konkrétní dokumenty. Žalobce přitom mluvil o tom, že jeho otec byl politicky aktivní dříve, než byl stíhán. Nutno zároveň uznat, že ani sám žalobce v tomto ohledu neposkytl žalovanému žádné bližší informace o tom, kdo konkrétně jsou rodinní příslušníci, jichž se trestní stíhání týká. Nedoložil ani kompletní překlady jednotlivých dokumentů, ale pouze překlady jejich částí. Přesto by však soud považoval za vhodné, aby se žalovaný snažil zjistit bližší okolnosti těchto trestních řízení. Byť se netýkala konkrétně žalobce, nemusí být zcela bez významu, pokud by žalobci také bylo možné přisuzovat jeho napojení na YPG.
27. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný zcela zapomíná na prospektivní povahu azylového řízení a nutnost posuzovat budoucí riziko pronásledování. Bez znalosti relevantních aspektů situace v zemi původu žalovaný nemůže přesvědčivě zdůvodnit neudělení mezinárodní ochrany. V případě žalobce však žalovaný takovou znalost ani nemohl získat, protože spisový materiál neobsahuje prakticky žádné relevantní informace nezbytné pro posouzení důvodnosti žalobcovy žádosti v kontextu § 12 písm. b) zákona o azylu.
28. Žalovaný si k žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu shromáždil tyto informace o zemi původu:
- Informace MZV Velké Británie, Turecko a Terorismus - doporučení pro cesty do zahraničí, červen 2023;
 - Informace OAMP, Turecko - zemětřesení: oblast, dopady a pomoc, duben 2023;

- Zpráva OECD, Turecko, ekonomická situace, září 2022;
 - Informace MZV ČR, č. j. 103966-6/2022-LPTP (státní zastupitelství), březen 2022;
 - Informace, Justiční akademie Turecké republiky - Turecký soudní systém (struktura), březen 2022;
 - Zpráva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) - turecký policejní sbor, únor 2022;
 - Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), Turecko - Přehled situace v Turecku za rok 2022, únor 2023;
 - Informace MZV, Turecko - Turečtí občané kurdského původu, říjen 2022;
 - Zpráva Reuters, Turecko - Co je syrsko-kurdská skupina YPG?, duben 2023
29. Některé ze zpráv, které jsou součástí správního spisu, nejsou pro posouzení žalobcovy žádosti úplně relevantní. Např. informace OAMP o zemětřesení, které vůbec nezasáhlo oblast města, ve kterém žalobce posledně bydlel a ani on sám se o zemětřesení v řízení nezmiňoval. Nebo také informace OECD a IOM týkající se ekonomické situace v Turecku nebo přístupu k sociálním službám. Ekonomické problémy nejsou důvodem pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany a ani sám žalobce o ně neopíral svou žádost.
30. Alespoň částečnou relevanci má zpráva Reuters, která se týká YPG. Tato zpráva však pouze zcela obecně popisuje vznik a fungování této organizace, včetně jejích vztahů s NATO nebo USA. Jedinou zmínku o YPG obsahuje informace britského MZV, která uvádí, že YPG je v Turecku zákonem zakázána a být jejím členem či podporovatelem je zakázané. Ve Spojeném království však postavena mimo zákon není.
31. Soud by očekával, že součástí spisu budou zejména informace týkající se toho, jak turecké státní orgány přistupují k příznivcům YPG, resp. k lidem, které za přívržence považují. Nic takového však ve spisu nenalezl. V tom případě ale žalovaný nemohl řádně posoudit, zda žalobci v budoucnosti skutečně nehrozí zacházení, které by mohlo představovat pronásledování.
32. Soud dále k věci uvádí, že v režimu zákona o azylu se důkazní břemeno dělí „*mezi žadatele a stát tím způsobem, že stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020-35, bod 15). Žalovaného pak stihá povinnost zjišťovat stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. A to zejména prostřednictvím přesných a aktuálních informací z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem [§ 23c písm. c) zákona o azylu]. Tyto informace musí být v maximální možné míře relevantní ve vztahu k otázkám posuzovaným v daném řízení. Zprávy, které obecně popisují socio-ekonomické podmínky v zemi původu, aniž se zabývají specifickými otázkami dané věci, budou zpravidla mít menší váhu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, bod 16).
33. Přestože žalobce sám dosud žádné konkrétní problémy se státními orgány neměl, unesl své břemeno tvrzení již tím, že popsal dlouhodobé problémy, kterým čelila jeho rodina. Žalovaný přitom věrohodnost těchto tvrzení nezpochybnil. Bylo proto povinností žalovaného, aby si pro účely posouzení žalobcovy žádosti obstaral relevantní informace o zemi původu. Tuto povinnost však nedodržel. Soud netvrdí, že žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu. Takový závěr by v tuto

chvíli byl předčasný. Stejně předčasný je však závěr žalovaného, že žalobce tyto podmínky nesplňuje.

34. Námitky týkající se neudělení azylu tedy soud shledal důvodnými. Žalobce má pravdu, že závěry žalovaného o tom, že žalobci v Turecku nehrozí pronásledování, nemají dostatečnou oporu ve správním spisu, protože si žalovaný neshromáždil dostatek relevantních informací o zemi původu. Zejména v něm chybí informace týkající se zacházení s přívrženci YPG.
35. Žalobce také namítá, že žalovaný sice v napadeném rozhodnutí obecně posuzuje otázku vnitřní ochrany, ale nezabývá se již tím, zda by tato ochrana byla dostupná i v situaci, ve které se nachází on sám. Soud v první řadě zdůrazňuje, že zamýšlení se nad otázkou vnitřní ochrany může přijít na řadu až poté, co žalovaný vyhodnotí, že žalobci hrozí pronásledování. Pokud naopak žalovaný pronásledování neshledá, nemá smysl dále pokračovat v posuzování podmínek pro udělení azylu. Není, před čím by bylo nutné žadatele ochraňovat.
36. Soud v tomto ohledu připomíná, že je nutné rozlišovat mezi tím, zda je původcem pronásledování státní nebo nestátní subjekt. V prvním případě pak platí domněnka nedostupnosti vnitřní ochrany (viz bod 27 premabule kvalifikační směrnice). Zároveň platí, že tam, kde je původcem pronásledování státní subjekt, je podle judikatury nutné obzvláště obezřetně zvažovat, zda výše instančně postavené orgány či jiní poskytovatelé ochrany jsou ochotni a schopni poskytnout žadateli účinnou ochranu ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice. Pokud tomu tak není, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, a ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016-87). Nevyčerpání dostupných prostředků vnitřní ochrany v takovém případě nemůže vést k negativnímu rozhodnutí.
37. V této souvislosti zároveň „*nestačí pouhé shromáždění údajů o právním systému nebo struktuře organizace veřejné moci v konkrétní zemi původu bez související informace o účinnosti aplikace záruk zákonnosti. Opravné prostředky či možnost obracet se o ochranu práv na orgán veřejné moci totiž obvykle zakotvují i právní řády zemí s nedemokratickým, autoritářským či totalitním režimem, porušujících lidská práva a svobody.*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007-129; zvýraznil zdejší soud).
38. V případě žalobce žalovaný neshledal, že by mu hrozilo pronásledování. Je proto poněkud nepochopitelné, proč se žalovaný zároveň věnoval posouzení vnitřní ochrany. Pokud se už ale žalovaný tímto směrem (byť jen nad rámec) vydal, měl zohlednit to, že žalobce uváděl obavy z jednání policie, tedy státního orgánu.
39. Z výše uvedeného plyne že v takovém případě nestačí žadatele bez dalšího odkázat na možnost využití vnitřní ochrany. Naopak se zde uplatní domněnka, že vnitřní ochrana dostupná není. Žalovaný však ve svém rozhodnutí chybně nepřiznává žádnou relevanci skutečnosti, že původcem žalobcových problémů byly státní orgány, nikoliv soukromé osoby.
40. Žalovaný pouze stručně odkazuje na Informaci MZV ČR o fungování státního zastupitelství v Turecku. Tato informace odpovídá na dotazy žalovaného o tom, jaká je organizační struktura státního zastupitelství, jaké mají turečtí státní zástupci dohledové

a dozorové prostředky, jestli v Turecku existuje obdoba české GIBS a jak případně řeší přestupky a trestné činy policistů, či jak policie vyšetřuje trestné činy spojené s PKK. Pak odpovídá na otázky týkající se systému ochrany svědků.

41. Z této zprávy tak plynou pouze zcela obecné informace o struktuře jednotlivých státních složek a jejich zákonných pravomocích. Naopak informace, které by cokoliv vypovídaly o reálné dostupnosti a účinnosti ochrany poskytované těmito státními složkami, zcela chybí. To samé platí i o informaci turecké Justiční akademie o historii a struktuře tureckého justičního systému. Odhlédne-li soud od toho, že tato zpráva pochází z webových stránek tureckého Ministerstva spravedlnosti, jediná informace, kterou přináší, je ta, že v Turecku existuje soudní systém. Tato zpráva však opět nic nevypovídá o jeho fungování a efektivitě, zejména pokud jde o ochranu poskytovanou před jednáním policie.
42. Závěry žalovaného o dostupnosti vnitřní ochrany pro žalobce, proto opět nestojí na dostatečně zjištěném skutkovém základu. Obecně sice platí, že subjektivní nedůvěra žadatele vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, čj. 5 Azs 11/2012–23). Je-li však původcem pronásledování stát, má správní orgán nejprve s ohledem na informace o zemi původu, které si obstaral, a specifickou situaci žadatele, posoudit, je-li vůbec možné po něm požadovat, aby se nejprve obrátil na vnitrostátní orgány. Žadatel tedy musí nejprve vyčerpat všechny *reálně dostupné* prostředky ochrany. Chtěl-li žalovaný žalobci vytýkat, že se neobrátil na instančně nadřízené orgány policie či soudy, měl se předně vypořádat s tím, zda by žalobci účinné prostředky ochrany byly reálně dostupné – i s ohledem na jeho vazby na YPG.
43. V dalším řízení se žalovaný může hodnocení otázky vnitřní ochrany vyhnout, pokud na podkladě relevantních informací o zemi původu řádně zdůvodní závěr, že obava žalobce z pronásledování není odůvodněná. V opačném případě bude muset při posuzování vnitřní ochrany ve světle výše uvedených principů zohlednit to, že původcem jednání, kterého se žalobce obává, je státní orgán.
44. Soud k věci dále uvádí, že i z pohledu případného udělení doplňkové ochrany je třeba se zabývat vyhodnocením tvrzení žalobce, týkající se jeho vazeb na YPG.

VI. Závěr a náklady řízení

45. Protože skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění, krajský soud jeho rozhodnutí výrokem I. zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení pak bude žalovaného vázat právní názor, který soud vyslovil v tomto rozsudku.
46. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 6 800 Kč. Tuto částku tvoří odměna právní zástupkyně žalobce Mgr. Martiny Šamlotové za dva úkony právní služby – příprava a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Tarifní hodnota úkonu činí 50 000 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní pomoci proto činí 3 100 Kč. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby ve výši 300 Kč. Zástupkyně žalobce soudu

nedoložila, že by byla plátkyní DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. listopadu 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce